

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
ZESPÓŁ REALIZACJI 00 - 503 W A R S Z A W A
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17 TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET: <http://www.cbos.pl> E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/182/180/96

ZAUFIANIE DO POLITYKÓW W LISTOPADZIE

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, GRUDZIEŃ '96

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Przełom października i listopada upłynął pod znakiem kolejnego przesilenia koalicyjnego, spowodowanego sejmowymi i senackimi głosowaniami nad nowelizacją ustawy aborcyjnej i nad ustawami dotyczącymi przyszłorocznych podatków. Te dwie kwestie, związane zarówno ze stanem świadomości społecznej, jak i „kieszenią” obywateli, wyraźnie podzieliły koalicjantów. Głosy senatorów PSL przesądziły o powrocie projektu ustawy aborcyjnej do Sejmu, tam z kolei większość posłów tej partii głosowała za jego odrzuceniem. Podobnie było z ustawami podatkowymi ‘97 - PSL konsekwentnie, wbrew stanowisku rządu współtworzonego przez tę partię, opowiadał się za skalą czterostopniową z najniższym 17-procentowym progiem. Wydarzenia te nie pozostały bez wpływu na stosunek społeczeństwa do polityków aktywnych na scenie politycznej¹.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (78), 15-19 listopada ‘96, reprezentatywna próba losowa dorosłej ludności kraju (N=1134).

Tabela 1. Stosunek do polityków w listopadzie '96 w procentach

Politycy	Zaufanie	Nieufność	Obojętność	Nieznajomość
J. Kuroń	69	11	15	1
J. Zych	68	5	12	10
A. Kwaśniewski	58	22	14	1
W. Cimoszewicz	56	22	15	2
T. Mazowiecki	51	18	22	3
H. Gronkiewicz-Waltz	49	23	18	5
W. Pawlak	48	25	20	2
G. Kołodko	46	28	16	5
A. Olechowski	45	9	21	20
M. Krzaklewski	43	27	16	9
J. Olszewski	42	25	20	8
D. Rosati	37	8	17	34
L. Wałęsa	37	41	17	0
L. Balcerowicz	34	33	20	7
R. Bugaj	33	19	20	22
L. Miller	30	31	19	14
J. Oleksy	29	43	20	2
R. Jagieliński	27	10	17	41
A. Struzik	26	11	20	37
A. Milczanowski	25	29	17	23
Z. Siemiatkowski	23	20	19	32
M. Jankowski	21	13	15	48
M. Borowski	20	19	17	38
M. Pietrewicz	13	5	16	60
J. Wiatr	11	33	16	36
R. Miazek	8	8	14	65

ZAUFIANIE I NIEUFIANNOŚĆ DO POLITYKÓW

Po październikowym wzroście zaufania do większości polityków, w listopadzie odnotowaliśmy jego spadek. Najwięcej osób, podobnie jak w ubiegłych miesiącach, deklarowało zaufanie do Jacka Kuronia i Józefa Zycha.

Trzecie i czwarte miejsca zajęli prezydent i premier. Jednak po odnotowanym w ubiegłym miesiącu wzroście zaufania do Aleksandra Kwaśniewskiego w listopadzie nastąpił znaczny jego spadek, aż o 12 punktów procentowych. Obecnie zaufanie do prezydenta deklaruje 58% ankietowanych. Podobny wynik Aleksander Kwaśniewski uzyskał dokładnie rok temu, po wygranych wyborach prezydenckich, jednak przez cały rok 1996 utrzymywał się blisko 70-procentowy poziom zaufania do niego. Nasuwa się przypuszczenie, że na tak znaczny spadek zaufania do urzędującego prezydenta mógł mieć jego stosunek do obydwu, wspomnianych wcześniej, sejmowych posunięć legislacyjnych. Być może pewną rolę odegrały też krytyczne wypowiedzi przedstawicieli opozycji po wystąpieniu prezydenta w czasie obchodów rocznicy niepodległości.

Spadek zaufania, choć już nie tak znaczny (4-punktowy) odnotowaliśmy też w stosunku do osoby premiera Cimoszewicza.

Listopadowe wyniki dotyczące zaufania są na ogół najbardziej niekorzystne dla polityków związanych z SLD. Oprócz prezydenta i premiera w ciągu ostatniego miesiąca najwięcej stracił Józef Oleksy (spadek odsetka ufających o 8 punktów) i Leszek Miller (o 6 punktów) oraz ministrowie: Jerzy J. Wiatr i Zbigniew Siemiątkowski (po 4 punkty). Jednak we wszystkich tych przypadkach spadek notowań w listopadzie jest zarazem powrotem do poziomu z sierpnia br.

Politycy	Odsetki deklarujących zaufanie (według terminów badań)																
	'95								'96								
	II	III	IV	VI	VIII	X	XI	XII	I	II	IV	V	VI	VII	VIII	X	XI
L. Balcerowicz	41	45	40	39	34	31	35	40	43	47	42	39	38	39	38	36	34
M. Borowski	--	--	25	26	23	17	23	22	26	31	27	--	--	--	--	--	20
R. Bugaj	37	39	43	39	31	29	33	33	38	37	39	30	32	33	28	29	33
W. Cimoszewicz	44	46	--	--	--	--	--	--	44	57	65	62	56	59	56	60	56
H. Gronkiewicz-Waltz	--	53	57	64	57	52	49	38	45	44	49	45	39	--	42	48	49
R. Jagieliński	--	--	9	10	10	14	14	15	17	18	18	18	17	--	17	23	27
M. Jankowski	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	17	21	22	19	20	21
G. Kołodko	44	40	40	43	41	39	43	43	53	55	41	44	36	--	34	49	46
M. Krzaklewski	41	42	47	46	41	37	38	41	40	41	40	38	42	47	38	43	43
J. Kuroń	78	81	77	69	70	66	82	82	82	79	76	75	70	--	70	70	69
A. Kwaśniewski	58	59	59	57	50	52	58	56	68	68	68	64	64	69	64	70	58
T. Mazowiecki	50	53	45	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	49	51
R. Miazek	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	9	8
A. Milczanowski			36	39	31	25	27	34	31	30	30	29	28	--	22	--	25
L. Miller	32	39	37	40	36	32	37	34	35	37	33	32	28	--	31	36	30
A. Olechowski	51	57	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	47	--	48	45
J. Oleksy	60	68	72	60	58	53	59	61	46	46	30	34	31	31	31	37	29
J. Olszewski	26	33	34	36	37	37	52	54	50	48	46	45	46	43	45	44	42
W. Pawlak	48	53	44	48	43	43	46	43	52	51	49	51	53	51	51	48	48
M. Pietrewicz	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	9	8	--	--	--	13	13
D. Rosati	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	34	39	32	--	31	40	37
Z. Siemiątkowski	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	22	21	17	--	21	27	23
A. Struzik	--	--	--	--	--	--	--	--	22	28	24	23	24	--	23	26	26
L. Wałęsa	34	39	35	36	34	41	57	51	42	44	43	39	41	41	35	40	37
J. Wiatr	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	12	12	9	--	12	15	11
J. Zych	39	49	49	57	45	48	54	59	69	74	73	73	71	74	70	69	68

Ostatni miesiąc był najbardziej korzystny dla Ryszarda Bugaja i Romana Jagielińskiego. Zaufanie do obu posłów wzrosło o 4 punkty procentowe. Trudno wyrokować, czy wzrost zaufania do Ryszarda Bugaja wiąże się z jego zdecydowaną postawą wobec nowelizacji ustawy aborcyjnej czy ze zadeklarowanym stanowiskiem Unii Pracy (i jego jako przewodniczącego) w kwestii obniżenia najniższego progu podatkowego do 17%. Wzrost odsetka osób ufających Romanowi Jagielińskiemu można tłumaczyć tym, iż w związku z listopadowym kongresem PSL wyrósł on na poważnego kandydata do fotela prezesa tej partii i stał się bardziej widoczny w mediach. Nie pociągnęło to jednak spadku zaufania do obecnego prezesa PSL, Waldemara Pawlaka.

Na stałym poziomie w porównaniu z poprzednim miesiącem utrzymuje się zaufanie do polityków utożsamianych z prawą stroną sceny politycznej: do Hanny Gronkiewicz-Waltz, Mariana Krzaklewskiego, Andrzeja Olechowskiego i Lecha Wałęsy.

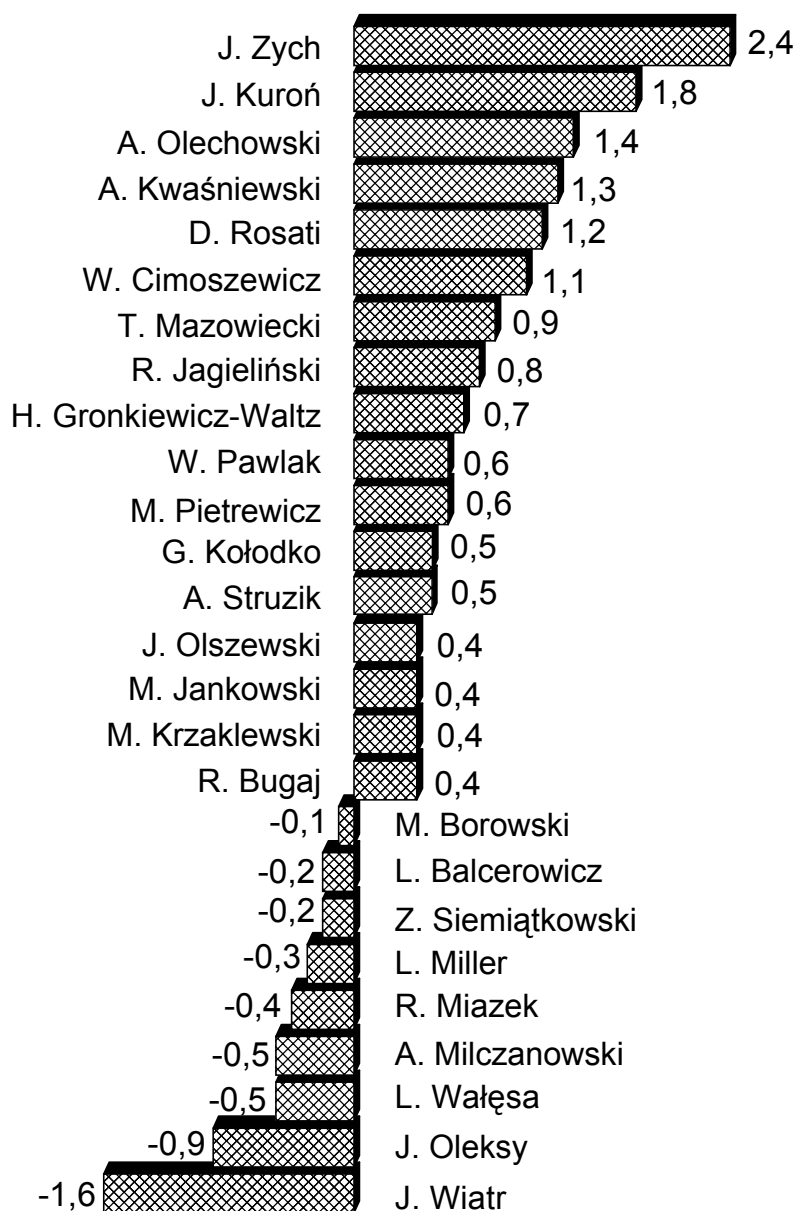
Wspomniany wcześniej znaczny spadek zaufania do Aleksandra Kwaśniewskiego, Leszka Millera, Józefa Oleksego i Jerzego J. Wiatra pociąga za sobą również wzrost nieufności do tych polityków.

Spośród osób aktywnych na scenie politycznej największą społeczną nieufność wciąż budzą Józef Oleksy i Lech Wałęsa. Jedna trzecia badanych nie ufa Leszkowi Balcerowiczowi, Jerzemu J. Wiatrowi i Leszkowi Millerowi. W porównaniu z październikiem zmalała nieufność, z jaką respondenci odnoszą się do polityków prawicy: Andrzeja Olechowskiego, Mariana Krzaklewskiego i Jana Olszewskiego, w każdym przypadku o 3 punkty procentowe. Spośród osób znanych i cieszących się znacznym zaufaniem tylko Józef Zych i Andrzej Olechowski pozostają poniżej granicy 10-procentowej nieufności.

ŚREDNIE OCEN

Średnia ocen dla każdego z polityków, umieszczonych na 11-punktowej skali, jest miarą syntetyczną - pozwala uchwycić siłę zarówno negatywnych, jak i pozytywnych nastawień wobec poszczególnych osób, a także wyeliminować wpływ różnic wynikających ze stopnia ich znajomości. Na skali takiej skrajne punkty oznaczają z jednej strony - głęboką nieufność (-5), z drugiej zaś - bardzo duże zaufanie (+5); średnia ocen informuje o miejscu danego polityka na takiej skali.

Rys. 1. Średnie ocen w listopadzie '96

W listopadzie, tak jak w poprzednich miesiącach, najlepszą średnią ocen uzyskał Józef Zych. Na drugie miejsce wysunął się ponownie Jacek Kuroń, trzecie zaś zajął Andrzej Olechowski. Zwiększenie się społecznego zaufania do Ryszarda Bugaja znalazło także odzwierciedlenie w średniej ocen, lepszej od tej sprzed miesiąca o 0,3. Podobny wzrost uzyskał też Mirosław Pietrewicz.

Natomiast dalszy spadek średnich ocen odnotowaliśmy w przypadku Jerzego J. Wiatra i Józefa Oleksego.

POLITYCY ZNANI I NIEZNANI

Najlepiej znane postacie życia politycznego to politycy, którzy w ostatnich kilku latach dość wyraźnie zaznaczyli swoją obecność na arenie życia publicznego, pełniąc najważniejsze funkcje w państwie. Należy do nich poprzedni i obecny prezydent oraz premierzy kolejnych rządów: Tadeusz Mazowiecki, Waldemar Pawlak, Józef Oleksy i Włodzimierz Cimoszewicz. Nieco gorzej jest już ze znajomością obecnego marszałka Sejmu Józefa Zycha (10% deklarujących nieznaną), choć znacznie więcej daje do myślenia nieznaną marszałka Senatu Adama Struzika, którego nie rozpoznaje więcej niż co trzeci badany (37%). Nieznaną wicemarszałka Sejmu, Marka Borowskiego, deklaruje 38% ankietowanych. Na uwagę zasługuje też wysoki odsetek badanych, którzy nie znają wielu ministrów obecnej koalicji rządzącej: Romana Jagielińskiego (41% wskazań), Jerzego J. Wiatra (36%), Dariusza Rosatiego (34%) i Zbigniewa Siemiątkowskiego (32%). Do najmniej znanych prominentnych postaci życia politycznego w dalszym ciągu należy Ryszard Miazek - szef telewizji publicznej, którego nie zna prawie dwie trzecie ankietowanych (65%), oraz Mirosław Pietrewicz, minister skarbu, nie rozpoznawany przez 60% badanych. Trudno wymienić czynniki, które wpływają na tak znaczny odsetek nieznaną wymienionych polityków, tym bardziej że wielu z nich przy okazji spektakularnych wydarzeń politycznych nie stroniło od obecności w środkach masowego przekazu.

ZAUFANIE DO POLITYKÓW A POGLĄDY POLITYCZNE

Kategorie lewicowości i prawicowości funkcjonujące w odniesieniu do polskiej rzeczywistości politycznej wzbudzają liczne kontrowersje. Warto więc przyjrzeć się, jak samoidentyfikacja w kategoriach lewicy - prawicy wpływa na stosunek badanych do poszczególnych polityków.

Osoby deklarujące **poglądy lewicowe** darzą zaufaniem przede wszystkim polityków związanych z koalicją rządzącą, w szczególności zaś popieranym przez SLD. Wyjątkiem w tym zestawieniu jest w dalszym ciągu Jacek Kuroń, któremu ufa niemal trzy czwarte (71%) badanych o orientacji lewicowej. Na trzech pierwszych miejscach znajdują się osoby zajmujące ważne funkcje państwowe: prezydent, premier i marszałek Sejmu. W porównaniu z poprzednim miesiącem najwyższy spadek zaufania w tej grupie badanych, aż o 10 punktów procentowych, dotyczy Aleksandra Kwaśniewskiego, przy 6-punktowym wzroście nieufności i 5-punktowym wzroście obojętności do jego osoby. Z kolei najbardziej wzrosło zaufanie (o 8 punktów procentowych) w tej grupie badanych do Józefa Zycha.

Spośród polityków SLD najmniejszym zaufaniem badanych utożsamiających się z lewicą cieszy się Jerzy J. Wiatr, który też jest im najmniej znany. Natomiast z polityków spoza koalicji najwięcej zaufania (oprócz Jacka Kuronia) w tej grupie respondentów budzą: Hanna Gronkiewicz-Waltz, Tadeusz Mazowiecki oraz Andrzej Olechowski. Najmniej zaufania, a zarazem najwięcej nieufności osoby o poglądach lewicowych deklarują do Lecha Wałęsy, Mariana Krzaklewskiego, Andrzeja Milczanowskiego, Jana Olszewskiego i Macieja Jankowskiego. W przypadku tych polityków nieufność zdecydowanie przewyższa zaufanie.

Wśród ankietowanych o **poglądach prawicowych** w czołówce osób obdarzanych największym zaufaniem znajduje się Jacek Kuroń i Józef Zych. Ci dwaj politycy cieszą się więc uznaniem zdecydowanej większości badanych, niezależnie od deklarowanych poglądów politycznych. W dalszej kolejności pojawiają się osoby, uznawane za politycznych liderów prawicy: Marian Krzaklewski, Jan Olszewski i Lech Wałęsa. Zaufaniem ponad połowy respondentów o orientacji prawicowej cieszą się: Tadeusz Mazowiecki, Andrzej Olechowski, Hanna Gronkiewicz-Waltz oraz Waldemar Pawlak.

Tabela 4. Deklaracje wśród osób określających swoje poglądy polityczne jako **lewicowe** w procentach

Politycy	Zaufanie	Nieufność	Obojętność	Nieznajomość
A.Kwaśniewski	86	7	8	0
W.Cimoszewicz	86	5	8	1
J.Zych	82	5	9	4
J.Kuroń	71	13	16	0
G.Kołodko	68	16	15	1
J.Oleksy	58	21	20	1
L.Miller	58	17	14	11
D.Rosati	49	8	17	26
H.Gronkiewicz-Waltz	49	32	17	2
T.Mazowiecki	48	26	25	2
Z.Sięmiątkowski	45	8	25	22
W.Pawlak	45	36	20	0
M. Borowski	43	10	19	28
A.Olechowski	40	19	27	14
R.Bugaj	39	28	18	15
A.Struzik	37	16	21	25
R.Jagieliński	36	12	20	32
L.Balcerowicz	31	49	15	4
J.Olszewski	24	52	19	5
J.Wiatr	24	22	23	30
M.Krzaklewski	20	60	15	5
M.Pietrewicz	17	8	23	52
L.Wałęsa	14	73	13	0
M.Jankowski	12	29	18	41
A. Mileczanowski	12	56	16	16
R.Miazek	10	9	21	61

Tabela 5. Deklaracje wśród osób określających swoje poglądy polityczne jako **prawicowe** w procentach

Politycy	Zaufanie	Nieufność	Obojętność	Nieznajomość
J.Kuroń	75	12	13	0
J.Zych	74	7	13	6
M.Krzaklewski	73	12	9	6
J.Olszewski	66	13	18	4
L.Wałęsa	65	17	18	0
T.Mazowiecki	63	18	19	0
A.Olechowski	62	6	18	14
H.Gronkiewicz-Waltz	57	26	16	2
W.Pawlak	53	29	18	0
L.Balcerowicz	50	28	18	3
A. Milezanowski	46	20	15	19
R.Bugaj	41	27	18	14
D.Rosati	41	13	19	27
W.Cimoszewicz	39	43	17	1
M.Jankowski	38	8	16	39
G.Kołodko	38	46	13	3
A.Kwaśniewski	34	50	17	0
A.Struzik	32	16	22	30
R.Jagieliński	31	15	21	34
L.Miller	19	58	13	10
M.Pietrewicz	18	7	18	56
Z.Sięmiątkowski	16	40	18	26
M. Borowski	13	37	18	32
J.Oleksy	13	75	12	1
R.Miazek	9	14	15	62
J.Wiatr	7	56	13	24

Obecność Waldemara Pawlaka w tej grupie polityków związana jest ze wzrostem zaufania respondentów deklarujących poglądy prawicowe zarówno do jego osoby (o 6 punktów), jak i do pozostałych liderów PSL: Romana Jagielińskiego (o 7 punktów procentowych) i Adama Struzika (o 4 punkty). Być może ten wzrost notowań politycy PSL zawdzięczają nagłośnionemu przez media spotkaniu Waldemara Pawlaka z Marianem Krzaklewskim i coraz częściej pojawiającym się opiniom o planach zawiązania w przyszłym Sejmie nowej koalicji, właśnie między ugrupowaniami prawicowymi i PSL.

Najwięcej zaufania w tej grupie badanych utracił, podobnie jak wśród osób o poglądach lewicowych, obecny prezydent (spadek o 12 punktów przy takim samym wzroście nieufności). Zmniejszenie się zaufania odnotowaliśmy zresztą w stosunku niemal do wszystkich działaczy SdRP i wysuniętych przez SLD ministrów obecnego rządu. Najbardziej widoczne było to w stosunku do Józefa Oleksego (o 7 punktów), Leszka Millera (o 6 punktów), Jerzego J. Wiatra (o 4 punkty). Jedynie zaufanie do szefa rządu pozostało na takim samym poziomie. Z wyjątkiem ministra spraw zagranicznych, Dariusza Rosatiego, w przypadku wszystkich liderów postkomunistycznej lewicy nieufność przeważa nad zaufaniem.

★

★

★

W ciągu ostatniego miesiąca najbardziej zmalało zaufanie do prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego, zarówno wśród osób o poglądach lewicowych, jak i prawicowych, choć nadal wraz z Jackiem Kuroniem i Józefem Zychem znajduje się on w czołówce naszego rankingu. Listopad na ogół nie był pomyślny dla polityków związanych z SLD. Odnotowaliśmy niewielki spadek zaufania do nich wśród badanych o poglądach lewicowych i znaczny wśród osób deklarujących poglądy prawicowe.

Na stałym poziomie, w porównaniu z poprzednim miesiącem, utrzymuje się zaufanie do polityków utożsamianych z prawą stroną sceny politycznej: do Hanny Gronkiewicz-Waltz, Mariana Krzaklewskiego, Andrzeja Olechowskiego i Lecha Wałęsy.

Spośród osób aktywnych na scenie politycznej największą społeczną nieufność budzą od początku tego roku Józef Oleksy i Lech Wałęsa. Z polityków znanych i cieszących się znacznym zaufaniem tylko Józef Zych i Andrzej Olechowski pozostają poniżej granicy 10-procentowej nieufności.

Najlepiej znane postacie życia politycznego to politycy, którzy w ostatnich kilku latach dość wyraźnie zaznaczyli swoją obecność na arenie życia publicznego, pełniąc najważniejsze funkcje w państwie. Należy do nich poprzedni i obecny prezydent oraz premierzy kolejnych rządów. Mniej osób rozpoznaje obecnego marszałka Sejmu, a jeszcze mniej marszałka Senatu. Znaczny odsetek badanych nie zna też wielu ujętych w naszym rankingu ministrów obecnej koalicji rządzącej: Dariusza Rosatiego, Zbigniewa Siemiątkowskiego, Jerzego J. Wiatra czy Romana Jagielińskiego. Do najmniej znanych prominentnych postaci życia politycznego w dalszym ciągu należy minister skarbu Mirosław Pietrewicz.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. białkopodlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Stosunek do Aleksandra Kwaśniewskiego

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Niezna- jomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	23	14	59	1	4	1114
Płeć						
Mężczyźni	23	14	58	1	3	528
Kobiety	22	14	60	1	4	586
Wiek						
do 24 lat	23	13	60	1	3	154
25-34	22	13	60	0	5	200
35-44	25	15	57	0	2	231
45-54	27	14	57	0	2	208
55-64	18	16	63	0	3	136
65 lat i więcej	18	14	59	3	6	186
Miejsce zamieszkania						
Wieś	20	15	58	2	5	407
Miasto do 20 tys.	21	15	59	1	5	145
od 21 do 100 tys.	20	14	63	0	3	226
101-500 tys.	27	11	60	0	2	193
501 tys. i więcej mieszk.	30	15	54	0	2	142
Region						
Północny	18	12	70	0	0	144
Zachodni	22	11	64	0	3	115
Środkowo-zachodni	22	11	63	2	3	158
Środkowy	21	11	62	1	5	205
Wschodni	21	24	49	3	4	114
Południowo-wschodni	30	14	51	0	4	197
Południowo-zachodni	22	17	56	0	4	182
Wykształcenie						
Podstawowe	19	15	59	2	5	364
Zasadnicze zawodowe	21	13	62	0	3	307
Średnie	23	15	59	0	3	358
Wyższe	43	8	48	0	1	85
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	39	8	52	0	1	82
Prac. umysł. niż. szczebla	30	14	55	0	1	102
Pracownicy fiz.- umysł.	22	13	62	0	3	69
Robotnicy wykwalifikowani	20	16	61	0	3	126
Robotnicy niewykwalifik.	19	5	71	3	2	58
Rolnicy	17	19	58	0	7	76
Prywatni przedsiębiorcy	35	17	46	0	3	47
Bierni zawodowo						
Renciści	21	22	55	0	3	146
Emeryci	16	10	65	3	6	210
Uczniowie i studenci	31	16	53	0	0	48
Bezrobotni	14	16	62	0	8	95
Gospodynie domowe i inni	29	10	59	1	0	55
Pracujący poza rolnictwem						
Sfera budżetowa	33	17	50	0	1	118
Sektor państwowy	22	9	67	0	3	144
Sektor prywatny	30	14	54	1	2	233
Spółdzielczość	19	19	63	0	0	22
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 150 zł	17	18	60	1	4	183
151 - 225	25	11	61	0	3	149
226 - 325	23	13	61	1	3	253
326 - 425	17	18	59	1	5	199
Powyżej 426 zł	30	10	57	0	3	243
Ocena własnych war. mater.						
Złe	25	15	55	1	5	363
Średnie	20	15	61	1	3	530
Dobre	24	10	62	1	3	221
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	38	11	44	0	7	64
Raz w tygodniu	27	15	54	1	4	543
Kilka razy w miesiącu	20	14	62	0	3	138
Kilka razy w roku	14	15	68	1	2	264
W ogóle nie uczestniczy	18	9	71	0	2	104
Poglądy polityczne						
Lewica	7	8	85	0	1	217
Centrum	11	15	70	0	3	245
Prawica	49	16	33	0	1	346
Trudno powiedzieć	13	15	61	3	8	304

Tabela 2. Stosunek do Włodzimierza Cimoszewicza

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Niezna- jomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	22	15	57	2	3	1116
Płeć						
Mężczyźni	22	14	60	1	3	529
Kobiety	22	17	55	3	4	586
Wiek						
do 24 lat	21	17	55	4	2	154
25-34	26	14	55	1	4	200
35-44	27	18	52	1	3	231
45-54	21	15	61	0	3	208
55-64	18	15	65	0	2	138
65 lat i więcej	18	13	58	7	4	186
Miejsce zamieszkania						
Wieś	18	17	56	4	4	409
Miasto do 20 tys.	23	10	63	1	4	145
od 21 do 100 tys.	22	13	61	2	2	226
101-500 tys.	26	15	57	0	1	192
501 tys. i więcej mieszk.	29	18	47	0	5	143
Region						
Północny	15	12	69	3	1	143
Zachodni	21	9	68	1	1	115
Środkowozachodni	23	14	58	2	2	158
Środkowy	22	14	54	2	7	206
Wschodni	19	19	56	2	4	115
Południowo-wschodni	27	20	47	3	3	197
Południowo-zachodni	25	17	55	1	2	182
Wykształcenie						
Podstawowe	18	18	53	5	5	364
Zasadnicze zawodowe	21	14	63	1	2	307
Średnie	24	15	59	1	2	359
Wyższe	39	11	48	0	1	85
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	38	13	47	0	1	82
Prac. umysł. niż. szczebla	25	11	62	2	0	102
Pracownicy fiz. - umysł.	23	19	55	0	2	69
Robotnicy wykwalifikowani	20	17	59	1	3	126
Robotnicy niewykwalifik.	28	19	50	1	2	58
Rolnicy	17	28	47	3	4	76
Prywatni przedsiębiorcy	34	14	49	0	3	47
Bierni zawodowo						
Renciści	21	12	61	4	3	148
Emeryci	15	13	64	4	4	209
Uczniowie i studenci	21	22	51	3	2	48
Bezrobotni	20	11	61	1	7	95
Gospodynie domowe i inni	27	18	50	1	4	55
Pracujący poza rolnictwem						
Sfera budżetowa	33	15	51	2	0	118
Sektor państwowy	23	15	59	1	3	144
Sektor prywatny	27	16	54	1	2	233
Spółdzielczość	12	15	71	0	3	22
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 150 zł	22	17	55	3	3	183
151 - 225	19	23	53	1	3	149
226 - 325	23	13	59	2	3	254
326 - 425	19	14	61	2	4	200
Powyżej 426 zł	27	13	57	1	2	243
Ocena własnych war. mater.						
Złe	25	18	51	3	4	364
Średnie	20	15	60	2	3	531
Dobre	23	13	61	2	1	221
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	29	11	54	0	5	64
Raz w tygodniu	24	16	54	3	3	543
Kilka razy w miesiącu	20	17	59	0	4	138
Kilka razy w roku	20	13	63	2	2	265
W ogóle nie uczestniczy	15	20	59	2	4	104
Poglądy polityczne						
Lewica	5	8	85	1	1	216
Centrum	18	15	64	0	3	245
Prawica	43	17	39	1	1	346
Trudno powiedzieć	15	19	53	6	8	307

Tabela 3. Stosunek do **Andrzeja Olechowskiego**

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Niezna- jomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	9	21	46	20	4	1114
Płeć						
Mężczyźni	12	22	47	15	3	528
Kobiety	6	21	44	25	4	586
Wiek						
do 24 lat	8	32	28	27	5	154
25-34	8	32	40	17	3	200
35-44	8	20	57	11	4	231
45-54	10	17	59	10	4	208
55-64	12	15	49	23	1	136
65 lat i więcej	9	13	35	39	4	186
Miejsce zamieszkania						
Wieś	7	19	38	31	4	407
Miasto do 20 tys.	8	22	45	19	6	145
od 21 do 100 tys.	8	23	49	16	3	226
101-500 tys.	13	22	53	9	2	192
501 tys. i więcej mieszk.	13	23	50	11	3	143
Region						
Północny	5	24	47	19	5	143
Zachodni	13	26	48	11	2	115
Środkowozachodni	12	21	43	22	3	158
Środkowy	11	20	43	23	3	206
Wschodni	5	20	37	32	6	114
Południowo-wschodni	8	22	44	21	5	197
Południowo-zachodni	8	19	55	15	3	182
Wykształcenie						
Podstawowe	8	14	35	39	5	364
Zasadnicze zawodowe	9	28	45	13	5	307
Średnie	9	24	53	11	3	358
Wyższe	15	18	64	3	0	85
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	14	20	61	4	1	82
Prac. umysł. niż. szczebla	10	23	53	12	1	102
Pracownicy fiz.- umysł.	8	20	56	12	4	69
Robotnicy wykwalifikowani	12	24	49	11	4	126
Robotnicy niewykwalifik.	4	29	38	24	5	58
Rolnicy	7	27	29	29	8	76
Prywatni przedsiębiorcy	6	28	55	6	5	47
Bierni zawodowo						
Renciści	10	16	38	34	2	147
Emeryci	10	15	45	26	4	209
Uczniowie i studenci	4	43	25	18	9	48
Bezrobotni	7	20	45	24	5	95
Gospodynie domowe i inni	11	16	52	22	0	55
Pracujący poza rolnictwem						
Sfera budżetowa	8	23	61	6	2	118
Sektor państwowy	10	25	51	10	4	144
Sektor prywatny	9	24	46	17	4	233
Spółdzielczość	15	13	58	15	0	22
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 150 zł	9	18	37	32	4	183
151 - 225	5	29	40	22	4	149
226 - 325	10	22	45	19	4	254
326 - 425	11	21	46	17	5	198
Powyżej 426 zł	11	19	59	10	2	243
Ocena własnych war. mater.						
Złe	9	22	40	24	5	364
Średnie	9	21	46	20	4	529
Dobre	11	21	52	15	2	221
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	10	12	45	28	6	64
Raz w tygodniu	6	21	49	20	4	543
Kilka razy w miesiącu	10	25	36	24	5	138
Kilka razy w roku	13	24	45	16	2	264
W ogóle nie uczestniczy	15	19	43	20	2	104
Poglądy polityczne						
Lewica	19	26	39	14	2	216
Centrum	9	25	44	16	6	245
Prawica	6	18	61	14	1	346
Trudno powiedzieć	6	19	33	36	6	305

Tabela 4. Stosunek do **Ryszarda Bugaja**

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Niezna- jomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	20	20	34	22	5	1116
Płeć						
Mężczyźni	23	19	40	13	4	529
Kobiety	16	20	28	30	5	586
Wiek						
do 24 lat	21	23	19	31	6	154
25-34	21	23	28	21	7	200
35-44	20	23	40	13	4	231
45-54	23	16	44	13	4	208
55-64	18	21	39	18	4	138
65 lat i więcej	14	13	29	41	4	186
Miejsce zamieszkania						
Wieś	15	18	32	29	5	409
Miasto do 20 tys.	27	22	24	20	7	145
od 21 do 100 tys.	17	22	34	23	4	226
101-500 tys.	22	17	43	17	1	192
501 tys.i więcej mieszk.	25	22	36	9	7	143
Region						
Północny	26	20	30	24	1	143
Zachodni	23	20	35	19	3	115
Środkowozachodni	26	15	35	21	3	158
Środkowy	20	18	35	20	7	206
Wschodni	19	23	25	28	5	115
Południowo-wschodni	12	23	34	26	5	197
Południowo-zachodni	15	20	39	19	7	182
Wykształcenie						
Podstawowe	13	17	29	35	5	364
Zasadnicze zawodowe	21	17	36	21	5	307
Średnie	23	25	34	14	5	359
Wyższe	29	20	45	2	3	85
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier.,inteligencja	26	24	43	4	4	82
Prac.umysł.niż.szczębła	21	24	35	16	4	102
Pracownicy fiz.- umysł.	28	20	28	18	6	69
Robotnicy wykwalifikowani	21	17	44	13	5	126
Robotnicy niewykwalifik.	11	12	43	29	4	58
Rolnicy	15	28	22	27	8	76
Prywatni przedsiębiorcy	30	10	40	15	5	47
Bierni zawodowo						
Renciści	13	16	36	29	5	148
Emeryci	16	16	36	29	3	209
Uczniowie i studenci	28	35	10	16	11	48
Bezrobotni	18	22	25	27	7	95
Gospodynie domowe i inni	25	22	23	29	0	55
Pracujący poza rolnictwem						
Sfera budżetowa	20	17	51	8	3	118
Sektor państwowy	22	21	37	14	6	144
Sektor prywatny	22	19	34	20	5	233
Spółdzielczość	29	19	48	5	0	22
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 150 zł	18	16	27	34	5	183
151 - 225	16	29	30	21	5	149
226 - 325	21	18	33	22	7	254
326 - 425	20	17	34	23	5	200
Powyżej 426 zł	23	21	42	12	2	243
Ocena własnych war. mater.						
Złe	18	17	34	25	7	364
Średnie	19	22	31	23	4	531
Dobre	24	20	38	15	3	221
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	30	16	17	26	10	64
Raz w tygodniu	18	22	32	23	4	543
Kilka razy w miesiącu	20	13	36	26	4	138
Kilka razy w roku	21	14	41	19	5	265
W ogóle nie uczestniczy	16	31	31	18	5	104
Poglądy polityczne						
Lewica	27	18	38	14	1	216
Centrum	14	23	36	20	7	245
Prawica	26	18	40	14	1	346
Trudno powiedzieć	11	20	21	39	9	307

Tabela 5. Stosunek do Leszka Millera

	(%)					
	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Niezna- jomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	31	19	30	15	4	1113
Płeć						
Mężczyźni	34	21	32	9	5	528
Kobiety	29	18	29	20	4	585
Wiek						
do 24 lat	28	30	24	15	4	154
25-34	32	24	28	9	8	200
35-44	38	20	30	9	3	231
45-54	36	15	36	7	5	208
55-64	31	14	37	15	2	136
65 lat i więcej	21	13	27	35	4	185
Miejsce zamieszkania						
Wieś	24	19	30	22	5	407
Miasto do 20 tys.	27	24	30	12	7	145
od 21 do 100 tys.	35	16	32	13	4	226
101-500 tys.	40	19	31	8	2	192
501 tys. i więcej mieszk.	40	21	26	8	5	142
Region						
Północny	30	20	40	7	3	143
Zachodni	31	23	30	15	2	115
Środkowozachodni	35	17	31	12	5	158
Środkowy	31	18	30	15	6	205
Wschodni	33	14	24	22	6	114
Południowo-wschodni	31	21	26	17	5	197
Południowo-zachodni	30	21	31	14	3	182
Wykształcenie						
Podstawowe	23	14	29	29	4	363
Zasadnicze zawodowe	32	21	29	11	7	307
Średnie	33	25	32	6	3	358
Wyższe	55	12	29	2	2	85
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	55	16	23	4	3	82
Prac. umysł. niż. szczebla	36	16	38	6	4	102
Pracownicy fiz.- umysł.	25	27	37	8	3	69
Robotnicy wykwalifikowani	35	24	25	10	6	126
Robotnicy niewykwalifik.	22	28	38	9	3	58
Rolnicy	24	26	24	17	8	76
Prywatni przedsiębiorcy	54	8	34	2	3	47
Bierni zawodowo						
Renciści	32	14	28	24	2	146
Emeryci	21	13	37	25	5	209
Uczniowie i studenci	34	34	26	0	5	48
Bezrobotni	22	25	24	21	8	95
Gospodynie domowe i inni	37	20	20	19	3	55
Pracujący poza rolnictwem						
Sfera budżetowa	43	26	29	1	1	118
Sektor państwowy	35	16	37	7	5	144
Sektor prywatny	39	20	26	10	4	233
Spółdzielczość	42	18	34	2	5	22
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 150 zł	26	21	25	21	6	183
151 - 225	28	24	27	16	5	149
226 - 325	32	19	33	11	5	253
326 - 425	32	19	27	17	6	198
Powyżej 426 zł	38	19	34	7	3	243
Ocena własnych war. mater.						
Złe	34	18	24	18	6	363
Średnie	28	20	32	15	4	529
Dobre	35	19	36	8	2	221
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	36	17	19	23	5	64
Raz w tygodniu	35	18	29	14	4	543
Kilka razy w miesiącu	29	18	32	13	7	138
Kilka razy w roku	27	23	32	14	3	263
W ogóle nie uczestniczy	24	20	36	15	4	104
Poglądy polityczne						
Lewica	16	14	57	11	2	216
Centrum	25	34	29	8	5	245
Prawica	57	13	19	10	1	346
Trudno powiedzieć	18	19	25	28	10	304

Tabela 6. Stosunek do Józefa Oleksego

	(%)					
	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Niezna- jomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	43	21	30	2	4	1111
Płeć						
Mężczyźni	45	18	32	2	4	526
Kobiety	42	23	28	3	4	585
Wiek						
do 24 lat	43	19	35	2	1	154
25-34	45	21	29	0	4	200
35-44	47	22	27	1	4	230
45-54	47	22	26	1	4	208
55-64	40	21	32	3	4	135
65 lat i więcej	36	18	32	7	7	185
Miejsce zamieszkania						
Wieś	41	20	29	4	5	407
Miasto do 20 tys.	38	22	32	2	6	144
od 21 do 100 tys.	43	21	30	1	4	226
101-500 tys.	49	19	31	0	1	192
501 tys. i więcej mieszk.	48	21	29	0	2	142
Region						
Północny	35	19	44	0	2	143
Zachodni	40	30	26	1	2	115
Środkowozachodni	42	15	37	2	4	158
Środkowy	46	19	27	4	7	205
Wschodni	42	23	22	6	7	112
Południowo-wschodni	49	16	28	1	6	197
Południowo-zachodni	45	25	25	1	4	182
Wykształcenie						
Podstawowe	41	19	28	5	6	362
Zasadnicze zawodowe	41	22	31	2	4	306
Średnie	45	23	31	0	2	358
Wyższe	57	10	31	0	3	85
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	62	11	24	0	3	82
Prac. umysł. niż. szczebla	53	15	30	0	3	102
Pracownicy fiz. - umysł.	33	29	38	0	0	69
Robotnicy wykwalifikowani	49	17	30	1	4	126
Robotnicy niewykwalifik.	47	17	30	4	2	58
Rolnicy	35	31	25	3	5	75
Prywatni przedsiębiorcy	52	30	15	0	3	47
Bierni zawodowo						
Renciści	44	22	23	7	4	146
Emeryci	33	18	39	4	6	208
Uczniowie i studenci	48	16	36	0	0	48
Bezrobotni	41	20	31	0	8	95
Gospodynie domowe i inni	37	38	22	1	2	55
Pracujący poza rolnictwem						
Sfera budżetowa	53	17	29	0	1	118
Sektor państwowy	47	20	29	0	4	143
Sektor prywatny	50	20	27	1	2	233
Spółdzielczość	53	11	34	0	3	22
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 150 zł	35	28	28	1	8	183
151 - 225	47	24	24	0	4	149
226 - 325	42	17	35	3	2	253
326 - 425	42	21	30	3	4	198
Powyżej 426 zł	49	16	32	0	3	242
Ocena własnych war. mater.						
Złe	47	22	25	2	5	362
Średnie	42	20	32	3	4	529
Dobre	42	20	34	1	3	220
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	53	20	16	4	7	64
Raz w tygodniu	48	19	27	2	4	541
Kilka razy w miesiącu	40	24	30	1	6	137
Kilka razy w roku	38	23	33	3	3	263
W ogóle nie uczestniczy	33	20	43	0	4	104
Poglądy polityczne						
Lewica	21	20	58	1	1	215
Centrum	42	29	27	0	3	245
Prawica	73	12	12	1	2	346
Trudno powiedzieć	28	24	33	6	9	304

Tabela 7. Stosunek do Romana Jagielińskiego

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Niezna- jomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	10	17	27	42	4	1114
Płeć						
Mężczyźni	14	18	35	30	3	528
Kobiety	7	16	21	52	4	586
Wiek						
do 24 lat	5	23	13	55	4	154
25-34	9	23	19	45	4	200
35-44	17	16	29	35	4	231
45-54	13	18	34	32	4	208
55-64	7	15	43	32	3	136
65 lat i więcej	6	9	27	55	3	186
Miejsce zamieszkania						
Wieś	9	13	35	41	3	407
Miasto do 20 tys.	9	18	22	45	6	145
od 21 do 100 tys.	7	19	24	46	3	226
101-500 tys.	15	20	25	38	2	192
501 tys. i więcej mieszk.	12	22	18	42	6	143
Region						
Północny	9	15	27	47	1	143
Zachodni	12	23	27	36	2	115
Środkowozachodni	12	14	31	38	5	158
Środkowy	10	22	21	44	4	206
Wschodni	9	11	21	58	1	114
Południowo-wschodni	9	16	32	36	6	197
Południowo-zachodni	9	18	29	40	4	182
Wykształcenie						
Podstawowe	8	11	28	50	4	364
Zasadnicze zawodowe	9	15	29	42	4	307
Średnie	9	23	24	40	3	358
Wyższe	25	27	31	15	3	85
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	23	25	26	23	4	82
Prac. umysł. niż. szczebla	13	25	22	37	3	102
Pracownicy fiz.- umysł.	15	20	16	48	1	69
Robotnicy wykwalifikowani	8	25	28	37	2	126
Robotnicy niewykwalifik.	3	24	26	42	4	58
Rolnicy	12	14	36	35	3	76
Prywatni przedsiębiorcy	13	20	33	26	7	47
Bierni zawodowo						
Renciści	9	14	29	45	3	147
Emeryci	7	10	35	44	4	209
Uczniowie i studenci	11	16	14	49	10	48
Bezrobotni	7	12	18	58	5	95
Gospodynie domowe i inni	3	16	26	54	2	55
Pracujący poza rolnictwem						
Sfera budżetowa	15	23	28	30	4	118
Sektor państwowy	15	18	27	36	4	144
Sektor prywatny	10	26	21	40	3	233
Spółdzielczość	15	19	35	31	0	22
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 150 zł	8	15	27	48	2	183
151 - 225	11	21	22	44	2	149
226 - 325	6	13	32	44	5	254
326 - 425	13	16	28	37	6	198
Powyżej 426 zł	12	24	28	34	2	243
Ocena własnych war. mater.						
Złe	10	17	22	46	5	364
Średnie	8	16	29	43	3	529
Dobre	14	21	31	32	2	221
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	14	8	20	50	7	64
Raz w tygodniu	10	17	29	41	4	543
Kilka razy w miesiącu	7	15	30	46	3	138
Kilka razy w roku	10	17	27	42	3	264
W ogóle nie uczestniczy	10	29	20	37	4	104
Poglądy polityczne						
Lewica	11	20	36	32	2	216
Centrum	10	18	32	36	4	245
Prawica	14	20	30	33	3	346
Trudno powiedzieć	4	12	15	63	5	305